

۲۰۱۳/۱۰/۰۵

سید عبدالله کاظم

تذکر مختصر پیرامون «تعریف بهترین قانون اساسی!»

دوست عزیز و دانشمند جناب داکتر صاحب هاشمیان طی یک تبصره کوتاه زیرعنوان «تعریف بهترین قانون اساسی از چه قرار است؟» ضمن انگشت گذاری منتقدانه بر موضوع اعطای لقب «قهرمان ملی» در قانون اساسی کشور مطالبی نوشته اند که در خور توجه است. در این ارتباط باید عرض کرد که در ماده ۱۵۸ قانون اساسی آمده است که: «لقب بابای ملت و امتیازاتی که توسط لویه جرگه اضطراری سال یکهزار و سیصد و هشتاد و یک هجری شمسی به اعلیحضرت محمد ظاهر شاه، پادشاه سابق افغانستان، اعطا شده است با رعایت احکام این قانون اساسی مدام الحیات برای ایشان محفوظ می باشد». به استثنای همین موضوع که آنهم به فیصله قبلی لویه جرگه اضطراری رویت داده شده و در آن ذکر کلمه «مدام الحیات» سؤال انگیز گردیده است، دیگر هیچ تذکری در قانون اساسی در باره اعطای القاب به کسی نرفته است. موضوع اعطای لقب «قهرمان ملی» به شهید مسعود بر طبق فیصله لویه جرگه صورت گرفته، نه آنکه در قانون اساسی درج باشد. اینکه اعطای این لقب روی کدام انگیزه ها در لویه جرگه مطرح گردید، بحث جداگانه است و همه آگاه اند که چه معامله گری ها در مورد سرود ملی و اعطای القاب و غیره مسائل در طول جلسات خصوصی در لویه جرگه قانون اساسی صورت گرفت.

بهر حال بر می گردم به آنچه جناب داکتر صاحب هاشمیان در مورد تعریف بهترین قانون اساسی به ارتباط نوشته جناب ف. هیرمند و این کمینه نوشته اند، از اینقرار: «به اساس جهان بینی من مبتنی بر شناخت افغانستان با طرز استدلال دانشمند محترم آقای هیرمند که قانون اساسی موجود در افغانستان یکی از مترقی ترین قوانین اساسی منطقه محسوب می شود و هکذا با طرز تلقی دانشمند محترم استاد داکتر سیدعبدالله کاظم که قانون اساسی موجود ما یکی از بهترین قوانین اساسی منطقه محسوب می شود، موافق نیستم».

از آنجائی که محترم ف. هیرمند اخیراً یک توضیحیه در باره نوشتند، من هم خواستم تذکری مختصری در زمینه تقدیم دارم تا سوء تفاهم رفع گردد، زیرا جناب استاد هاشمیان از نوشته من فقط «مبتداء» را گرفته ولی «خبر» را بجایش گذاشته اند و لذا جمله ناتکمیل بار آمده است. می خواهم با اقتباس از یک پراگراف مقاله قبلی خود تحت عنوان «نظری به عمق موضوع تعدیل نظام» با ایزاد «خبر» جمله را به این گونه تکمیل سازم:

«جای شک نیست که قانون اساسی موجود ما یکی از بهترین و به فرموده جناب هیرمند صاحب یکی از مترقی ترین قوانین اساسی منطقه محسوب می شود که در آن ارزش های عالی دیموکراسی درج گردیده است، ولی این لباس عالی شان متأسفانه کاملاً مطابق به اندام ما بریده و دوخته نشده و شرایط لازم را برای یک کشوری که بعد از دو دهه کشتار و ویرانی در این چند سال اخیر سر از خاکستر جنگ بالا کرده است، در بسا موارد در بر ندارد و برخی از مشکلات سیاسی و بحران جاری کشور از همین نارسائی های قانون اساسی کشور سرچشمه می گیرد. طور مثال کدام عقل سلیم قبول می کند که اقتصاد بازار آزاد، آنهم به مفهوم کلاسیک آن بتواند مشکل گشای اقتصاد کشور باشد، در حالیکه همه زیربنا های اقتصادی در اثر جنگ از هم پاشیده و سکتور خصوصی هنوز مثل طفل نوپا توان ایستادن به پای خود را نداشته و تا هنوز هم ندارد!!»

همچنان در ختم آن نوشته افزوده بودم که: «تا زمانیکه ما چهارچوب قانونی خود را اصلاح نکنیم و به استناد آن اصلاحات لازم را در پیش نگیریم، اصلاحات در سائر موارد به نتیجه نمی رسند و هر قدر این اقدامات را به دلیل «غیرعادی» بودن اوضاع به تعویق اندازیم، به همان اندازه مشکلات بیشتر شده و پیدا کردن طرق حل معضلات پیچیده تر و مغلق تر می گردد. یک آیه مبارکه قرآن پاک تصریح می دارد و می فرماید: «الله (ج) وضع یک قوم را تغییر نمی دهد، مگر آنکه خود آنها تغییر دهند» یعنی تغییر به وسیله خود آنها. لذا نگذاریم که مشکلات از حد تغییر و اصلاح بیرون رود و هرچه زودتر باید به آن رسیدگی کرد».

امید است با این توضیح مختصر نگرانی جناب استاد رفع شده باشد. بااحترام

د پانوی شمیره: له ۱ تر ۱

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دليکنې دليکنيزې بڼې پاڼوالې د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خبر و لولئ